Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП Саха АССР Өлөҥөөк ороҥуоннааҕы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын ороҥуоннааҕы Советын органа

Тахсара 1-гы с.

№ 24 (24)
Атырдьах ыйын 31 күнэ 1954 с.

Оптуорунньук

Сыаната 10 харчы.

Бастакы звоногунан, маҥнайгы уруогунан!

Биһиэхэ оскуола дьыалата барҕара сайдарын туһугар Коммунистическай партия уонна Советскай правительство күн ахсын улуу кыһамныыларын ууралар.

Биһиги хайҕаллаах учуутал аймахпыт итиэннэ үөрэнээччилэрбит, бэйэҕит соруккутун кыайыылаахтык толороргутугар истиҥ сүрэхтэн баҕарабыт!

Үөрэниэххэ, Үөрэниэххэ уонна Үөрэниэххэ!

ССКП райкомун секретара Г. М.СЕМЕНОВ.

ЭДЭР КӨЛҮӨНЭНИ КОММУНИСТИЧЕСКАЙ ТЫЫНҤА ИИТИИ—КЭРГЭН, ОСКУОЛА УОННА ОБЩЕСТВЕННОСТЬ БҮТТҮҮНҮН ДЬЫАЛАТА

★ ★ ★

ОСКУОЛАЛАР САҤА КЫАЙЫЫЛАРЫН ИҺИН

Сарсын — балаҕан ыйын 1 күнүгэр советскай оскуолалар аһыллаллар. Бу күн советскай народ үөрүүлээх бырааһынныык быһыытынан бэлиэтиллэр.

Сарсын звонок кэрэ тыаһа биһиги үүнэр көлүөнэбит үөрэххэ саҥа күүһүнэн дьулуурдаахтык түмсүүтүн биллириҥэ. Кинилэр киһи аймах муспут баай биллитин гранит таас кириэпиэһин баһылааһыныгына өссө эчимнээхтик турунуохтара.

Пионердар уонна оскуола сҕолоро! Билиини-көрүүнү дьүккүөрдээхтик уонна дьаныардаахтык баһылааҥ! Үлэни таптыыр уонна дьиссипилиинэлээх дьоннорунан буолуҥ, үөрэххэ кыайыылары ситиһиҥ!—диэн хаан-уруу Коммунистическай партиябыт Киин Комитетын ыҥырыытын, ити улуу тыллары бүгүн советскай ыччат бүтүннүүтэ киэн туттуулаахтык хатылаан этэр.

Биһиги ороҥуоммутугар толору бэлэмнээх биэс начаалынай, биир орто оскуолалар сарсын үөрэх 1954—1955 с.с. саҕаланыллар.

Аастыт дьыллаҕы үөрэх түмүгүн Дьэлиндэ начаалынай оскуолата (сэбиэдиссэй таб. Васильев Е., учууталынса т. Васильева А.) үөрэнпит оҕолорун 75 бырыһыан кылаастарын бүтэ:тэрэн үөрэх-иитии үлэтигэр дьоҕурдаахтарын көрдөрбүт:рэ. Сухаана (сэбиэдиссэй Христофорев Х.) Солоҕон (сэбиэ:иссэй Николаев Н.) начаалынай оскуолаларыгар үөрэх дьылын эмиэ куһаҕана суох түмүктэзбиттэрэ. Орто оскуола учууталлара Николаев Х., Ильина А. үөрэнпит предметтарыгар уонна кылаастарыгар үтүө суобастаахтык үлэлээбиттэрэ. Ол эрээри оскуолалар үлэлэригэр өссө да улахан итэҕэстэр бааллар.

Ороҥуон үгүс оскуолаларыгар үөрэх-иитии үлэтэ мөлтөхтүк туруорулунна, учууталлар бэйэлэрин үлэлэригэр эпиэтэ суох хаһыаннайдык сыһыанналыылара таһаарылынна. Үөрэтэр программалаах матырыйаллар олоххо сибээһэ суох кинигэнэн ыытыллар түбэлтэлэрэ үгүс. Оскуолалары политехнизациялыыр туһунан ССКП XIX съезһин директиваларын народ үөрэҕириитин органын үлэһиттэрэ мөлтөхтүк олоххо киллэрэллэр.

Быйылгы үөрэх саҥа дьылын саҕалаан туран, аастыт дьыл итэҕэстэрин туоратар иһин биһиги учууталларбыт оҕолору иитэр-үөрэтэр үлэҕэ саҥа күүһүнэн турунуохтаахтар. Уруок идейнэй таһымын үрдэтии, оҕолор үөрэҕи чиҥник билиилэрин ситиһии, кинилэри көссүө дьиссипилиинэҕэ иитии—учууталлар сүрүн соруктара.

Биһиги ороҥуоммут оскуолалара быйылгы үөрэх дьылыгар уларытыллыбыт саҥа былааннартан уонна программалартан эргэ былааннарга итиэннэ программаларга сорох уларытылары киллэрэн туран үөрэх дьылын саҕалыыллар. I—IV кылаастарга илии үлэтин уруоктара, итинтэн үрдүкү кылаастарга оскуола учебнай-опытнай учаастыгар уонна үөрэх мастарыскыайдарыгар практическай занятиелар туттуллаллар. Үгүс предметтарга практическай дьарыктаныылар үксэтилиннилэр. Үөрэх оҕолоро үчүгэйдик сыныьаналларыгар, доруобуйаларын туһугар туруорулларыгар кыахтар үөскэтилиннилэр.

Ити үлэлэр үчүгэй түмүктэрэ бэйэтэ дьаалатынан кэлбэтэ биллэр. Учууталлар ити уларытыллыбыт программаларынан үөрэтиини олоххо киллэрэргэ төһө баҕаралларыттан, сатабылларыттан, кинилэр дьыалаҕа төһө үтүө суобастаахтык сыһыаннаһалларыттан уонна педагогическай мастарыстыбаларыттан тутулуктаах буолуоҕа. Оскуолалары политехнизациялыырга олохтоох кыахтары сатаан туһанар педагоктар инициативаларын бары дьаһалларынан сайыннарыахха. Народ үөрэҕириитин органа учууталлар үлэлэрин методическай салайыыны туһунан педагогическай опыты атастаһыыны дьиҥнээхтик тэрийиэхтээх.

Оскуолалар үлэлэригэр, учууталлар иннилэригэр турар соруктар сүҥкэннэр. Ол соруктары толороро бэйэ күүһүн, билиитин өссө ордук көлүйүү, баар итэҕэстэри халбаҥа суох туоратыы модьуйуллар.

Оскуолалар үлэлэрин бастакы күннэриттэн ыла баар итэҕэстэри туоратарга саамай суһал дьаһаллар ылыллыахтаахтар. Бастатан бүттүүн үөрэхтээһин сокуонун олоххо киллэриҥэ сүрүн болҕомто уурулуохтаах.

Оскуола үлэтин туһунан — народ бүттүүнүн дьыалата. Партийнай тэрилтэлэр оскуолаларга күн ахсын актыыбынай көмөнү оҥорууга советскай общественность, төрөппүттэр киэҥ маассаларын түмэ тардыахтаахтар.

Саҥаттан- саҥа кыайыыларга!

ҮӨРЭХ САҤА ДЬЫЛЫНАН!

Күндү оҕолоор! Эһиги киһи буоларгыт туһугар хаан-уруу Советскай правителство уонна Коммунистическай партия аҕалыы кыһамныыларын ууралар. Эһиэхэ үчүгэйдик оҥоһуллубут оскуолалар, үөрэх тэбириниэрэ, босхо аһаан-таҥнан үөрэнэргитигэр интернаттар, аналлаах үөрэх заведениелларын бүтэрбитүрдүк итиэннэ орто үөрэхтээх идэлээх учууталлар о.д.а. барыта бааллар. Бу кыһамныы иһин эһиги иэскит туйгуҥнук үөрэнии, онон бэйэ төрөөбүт дойдутун достойнай гражданина буолан иитиллэн тахсыы буолар. Туйгун үөрэҕи, көссүөсэмэй дьиссипилиинэтэ суох ситиһиллибэтин өйдүөххэ наада. Үөрэнээччилэр итии толороллоругар туох да мэһэй суох уонна баар да буолуон сатаммат.

Учууталлар уонна общественность иннигэр аастыт үөрэх дьылын итэҕэстэрин туоратыы соруга турар. Онон ити итэҕэстэри туоратар дьаһаллар үөрэх дьылын маҥнайгы саҕаланыаҕыттан ыла ыытыллыахтаахтар.

Советскай правительство уонна улуу Коммунистическай партия ахсаабат итии кыһамныыларыгар эпиэттээн туран, эдэр көлүөнэни коммунистическай тыыҥа үөрэтии уонна иитии дьыалатыгар саҥа кыайыылары ситиһиэхтэрэ диэн ороҥуон оскуолаларын үлэһиттэрин эрэлиэххэ сөп.

Күндү оҕолоор, көссүө-сэмэй бэрээдэги, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны уонна туйгун үөрэҕи баҕарабын!

С. А. Луковцев,
Ороҥуоннааҕы народ үөрэҕириитин салаатын сэбиэдиссэйэ.

Үөрэтэр маастарыстыбаны тупсарыы—биһиги бочуоттаах соруктпут

Капиталистическай дойдуларга оскуола дьыалата сайдар диэни билбэт, кини күн ахсын кэхтэн, таҥнары түһэн иһэр. Онно оскуолалар куруутун сабылла тураллар. Мөлүйүөнүнэн оҕолор үөрэхтэн маталлар. Ол оннугар сыл ахсын байыаннай оскуотка үбү көрүү эбиллэр.

Оттон биһиги Улуу Коммунистическай партиябытынан салаллар Советскай государыстыбабытыгар оскуола итиинник иэдээни билбэт, кини куруутун кэҥиир, сайдар, үрдүүр эрэ киэҥ суоллаах. Үөрэх саастаах оҕолору оскуолаҕа булгуччу хабыы биһиэхэ сокуон быһыытынан олохтонор. Сылтан сыл ахсын оскуолалар ахсааннара элбиир, кинилэр материальнай-учебнай базаларын хаҥатыы кэҥэтиллэр.

Партия уонна Правительство биһиги уолаттарбыт уонна кыргыттарбыт эрэллээх ленинецтэринэн, Коммунистическай партия достойнай солбуйааччыларынан буолалларын туһугар аҕалыы кыһамныыларын ууралларын биһиги орто оскуолабыт холобуруттан да көрүөххэ сөп. Оскуола, интернат, учууталлар уонсай дьиэлэрин өрүмүөннэригэр государство сыл аайы элбэх үбү биэрэр. Аҥардас быйыл оскуоланы стукатуркалыырга 20000 солкуобайы, интернат оҕолорун таҥнар таҥастарын атыылаһарга 80000 солкуобайы о.д.а. государство биэрдэ. Бу аҕалыы кыһамныы иһин биһиги оскуолабыт үлэһиттэрэ уонна үөрэнээччилэрэ, бэйэбит үтүө үлэбитинэн итиэннэ туйгун үөрэхпитинэн эрэ эпиэттиир пэстээхпит.

Оскуола үөрэтэр-иитэр үлэтин ситиһиилэрэ кини үөрэх дьылыгар төһө үчүгэйдик бэлэмнэнэриттэн эмиэ тутулуктаах. Ол иһин биһиги оскуола үчүгэй, культурнай көрүҥнээх, итии буоларыгар сүрүн кыһамныыбытын ууран, үөрэх дьылыгар бэлэмнэнии үлэни ыыттыбыт.

Быйыл сайын улахан капитальнай итиэннэ текущай өрүмүөннэр ыытылыннылар: орто оскуола үөрэнэр корпуһа стукатуркаланна, үрдэ итиэннэ муостата, түннүктэрэ, ааннара, аркалара саҥа кыраасканнылар. Парталар, остуоллар, олоппостор өрүмүөннэнэн кыраасканнылар. 3 остуол, 7 олоппос саҥа оҥоһуллуннулар. 3 оһох саҥа тутуллуна, 8 оһох өрүмүөннэнэ.

Үөрэнээччилэргэ анаан учебниктар атыылаһылыннылар итиэннэ көрдөрөн үөрэтэр пособиялар абырахтара ыытылынна.

Интернат дьиэлэргэ кыраасканалаһын, оһохтор тутуулара уонна инвентаардар оҥоһуллара бүтэрилиннэ. Туһунан дьиэҕэ остолобуой тэрилиннэ.

Аастыт дьылга тэҥнээтэххэ оттор мас бэлэмэ үчүгэйдик барда. Билигин оскуола былааннаах 2000 кубометр маһыттан 1900 кубометр бэлэмнэннэ.

Ити ыытыллыбыт үлэлэр тас өттүнэн интернат оҕолоро таҥнар таҥастара толору оҥоһуллуна итиэннэ суулуллуна. Билигин да сорох үлэлэр салҕанан ыытылла тураллар.

Быйыл биһиги оскуолабытыгар 4 саҥа учууталлар, оҥу кытта биир пионер баһаатайа кэлэн үлэлээн эрэллэр. Учууталлар үөрэтэр календарнай былааннарын оҥорон бүтэрдилэр. Саҥа үөрэх дьылын көрсөргө, учууталлар титимнээхтик бэлэмнэнэллэр.

Учительскай коллектив үөрэх дьылын маҥнайгы күннэриттэн, аастыт дьыллааҕы үөрэх үлэтин итэҕэстэрин туоратар иһин сүрүн болҕомтолорун ууруохтаахтар.

Үөрэх үлэтин сорох итэҕэстэриттэн: үөрэтэр-иитэр үлэ сүрүн звенота буолааччы уруок суолтатын уонна кини сүҥкэн оруолун ситэ сыаналаабат быһыы сорох учууталларга баара. Политехническай үөрэхтээһин принцибин мөлтөхтүк олоххо киллэриллибитэ. Уруокка көрдөрөн үөрэтии ньыматын туһаныллыбатаҕа. Үөрэнээччилэргэ көссүө дьиссипилиинэ олохтоммотоҕо уонна комсомольскай, пионерскай тэрилтэлэр үлэлэригэр сүрүн болҕомто уруллубатаҕа буолаллар.

Саҥа үөрэх дьылыгар ити итэҕэстэри туоратарга—РСФСР үөрэҕин Министерватын үөрэх былааннарын уонна программаларын туһунан ыйыытын, учууталлар атырдьах ыйдааҕы сүбэ мунньахтарын ууруохтарын олоххо киллэрии көмөлөһүө.

Биһиги оскуолабыт учууталларын иннигэр бастакы уочараттаах соругунан биир да оҕону оскуола тас өттүгэр хаалларбакка үөрэтии буолар. Маныаха советтар, профсоюзнай тэрилтэлэр улахан көмөнү оҥоруохтаахтар.

Үөрэх саҥа дьылыгар оскуола үлиһиттэрин иннигэр биир да куһаҕан уруогу биэрбэт сорук турар. Ити аата үөрэҕирии үрдүк идейнэй-теоретическай таһымнаах буолуутун хааччыйыы —Советскай дидактика уонна методика көрдөбүлэрин олоххо киллэрии, үөрэнээччилэргэ наадалаах өйдөбүллэри, дьоҕурдары

(Салгыытын 2-с сирэйгэ көр)

Үөрэтэр маастарыстыбаны тупсарыы—биһиги бочуоттаах соруктут

(Бүтүүтэ. Иннин 1-гы стр. көр.)

утумнаахтык иҥэрии, үөрэнээччилэр бипрдиилээн уратыларын учуоттаан үөрэтии, онуоха сөптөөх педагогическай сыһыаннаһыыны олохтоохтун буолар.

Учуутал занятиетыгар толору бэлэмнээх кэлэн, кини үөрэппит матырыйаалын үөрэнээччилэр бары өйдүүлэрин ситиһиэхтээх. Оттон үөрэнээччи барытын өйдөөтүм диэн бигэ эрэмньилээх уруоктан тахсыахтаах.

Сүрүн болҕомтобутун үөрэнээччилэри политехническай иитиҥэ ууруохтаахыт. Үөрэнээччилэр ылбыт билиилэрин олоххо сатаан туталларын тэриийии эбэтэр теоретическай билиилэрин практикаҕа сатаан туттар гына үөрэтии хас учуутал ытык иэнэ буоларын өйдүөхтээх.

Кылаас уонна оскуола таһынааҕы үлэлэри, ону тэҥэ үөрэнээччилэр тэрилтэлэрин үлэлэрин табан тэриийии ыччаты коммунистическайдыы иитиҥэ улахан суолтаны ыларын быһыытынан хас биирдии учуутал ити үлэни күннээҕи үлэтиэн оҥоруохтаах. Оччоҕо эрэ биһиги оскуолаҕа көссүө-сэмэй дьиссиплиинэни, туйгун үөрэҕи ситиһиэхпит.

Маныаха комсомольскай, пионерскай тэрилтэлэр ыытар үлэлэрэ быһаарар суолталаах. Онон учууталлар ити тэрилтэлэр үлэлэригэр тиһигин быспакка ороохуохтаахтар, көмөлөһүөхтээхтэр.

Оскуолаҕа үөрэтэр-иитэр үлэни туспараргa оройуоннааҕы народ үөрэҕириитин органын үлэһиттэрэ практическай көмөнү оҥоруохтаахтар, аасныт дьыллааҕы үөрэх үлэтин итэҕэстэрин туоратан, ыччаты коммунистическайдыы иитии дьыалатыгар үрдүк көрдөрүүнү ситиһэр иһин орто оскуола учительскай коллектива үөрэх дьылын маҥнайгы күнүттэн күүһү харыстаабакка үлэлиэхтээх.

Х. М. Николаев,
Орто оскуола директорын э. б. т.

Айымньылаах үлэҕэ бэлэмнэнэллэр

Кэскиллээх үлэ

Педагог үлэтэ—олус кэрэхсэбиллээх, айар дьоҕурдаах үчүгэй үлэ. Кырдьыга даҕаны биһиги коммунистическай обществабытын тутуһар эдэр дьоннору иитэн таһаарартан ордук эниэттээх уонна бочуоттаах дьыала учууталга баар буолуон табыллыбат.

Оскуола үлэтэ бэйэтин баай ис хоһоонунан кэккэ уратылардаах. Ону тэҥэ киһини саҥаҕа иитэр үгүс-үтүө кэскиллэрдээх дьыала.

Бастаан утаа кыайан аахпат, суруйбат кыра оҕолору сыыйа бары өттүнэн дэгиттэр сайдыылаах биһиги дойдубут бүгүҥҥү культурнай киһитинэн буола иитиллэн тахсыытыгар—учуутал оруола дьэҥкэтик көстөр.

Маны сэргэ сорох эдэр педагоктар үлэлэригэр көрсүһэр быстах күчүмэҕэйдэри умнар түктэри буолуох этэ.

Ол иннитэн учуутал уопсай уонна политическай билиитин ахсаабакка үрдэтиэрэ модьуйуллар. Кини хас биирдии оҕону үчүгэйдик үөрэтэн, күннээҕи матырыйаалы өйдөнүмтүө гына тупсаҕайдык кэпсиир эрэ буоллаҕына—сүрүн соругун ситиһиэн сөп.

Мин аҕыйах сыллаҕыта үрдүк үөрэҕи бүтэрээт, ыраах Саха сиригэр тиийэммин бэйэм дьоҕурбун эдэр көлүөнэни иитии кэскиллээх дьыалатыгар толору аныырга быһаарыммытым. Ол баҕам туолан эрэр.

Бастаан утаа эдэр үлэһиккэ үгүс күчүмэҕэйдэр уонна ыарахаттар да баар этилэр. Маныаха педагогическай коллектив улахан көмөнү оҥорбута.

Мин сүрүн соругунан үөрэнээччилэргэ чиҥ билиини, үчүгэй дьиссиплиинэни хаачыйыы уо.д.а. буолбуттара.

Маныаха биллэрии курдук айымньылаах үлэ эрэйиллэрэ.

Ити барытын түмүгэр аасныт дьыллааххa мин үөрэппит предметтэр үөрэҕи билии куһаҕана суох түмүктэммитэ.

Билиҥин мин саҥа үөрэх дьылыгар киирээри турабын, үлэм былаанын толору оҥостон туран көрсөбүн. Итиннэхэ аасныт сыллааҕы бэйэм үлэм итэҕэстэрин толору учуоттаан, саҥалыы соруктары туруорунум.

Бэйэм үлэм сорох оныттарыгар уонна бастыҥ үлэлээх атын учууталлар оныттарыгар олоҕуран тураммын, үөрэх саҥа дьылыгар өссө үрдүк көрдөрүүнү ситиһэргэ кыһаллабын.

П. Н. Ярилов,
орто оскуола математикаҕа преподавателэ

Саҥа күүһүнэн

Эдэр ыччат үөрэҕи баһылыырыгар бэйэм сэмэй үлэм көмөлөһөрүн өйдөөн итиэннэ учуутал идэтин сөбүлүүрүм бэрдиттэн Якутскайдааҕы педагогическай училищаҕа үөрэнэ киирбитим. Ити түөрт сыл анараа оттүгэр эгэ.

Көрдөөх-нарааах студенческай кэрэ сыллар элэх биллибэккэ аастылар. Аасныт үөрэх дьыла бүтүүтүгэр, начаалынай оскуола учуутала буолар уонна старшай пионер баһаатай идэтин сүгэр үрдүк чиэстэниим.

Бу кэскиллээх кинэг суолга үктэниэрбитин ол курдук маннык үтүө соругу суктэрбитин иһин—Советскай правительствaҕa уонна Коммунистическай партияҕa истиҥник махтанабын.

Бу оройуоннга кэлбитим аҕыйах хоннор, билиҥин бэйэм идэбинэн орто оскуолаҕa үлэҕэ анаатым.

Биһиги оскуолабытыгар 80-ча оҕолоох обургу пионерскай тэрилтэ үлэлиэҕэ. Эдэр ленинецтэр бу тэрилтэлэрэ үөрэнээччилэр чиҥ уонна туһалаах билиини ылалларын, үчүгэй дьиссиплиинэлээх буолалларын иһин итиэннэ түөрт уордьаннаах улуу комсомол эрэллээх көмөлөһөөччүлэрэ буолалларыгар охсуһар ытык эбээһинэстээхтэр.

Ити боччумнаах соругу толоруура биллэрии курдук комсомольскай тэрилтэ, хас биирдии учуутал, ол курдук бүттүүммүт дьоҕурун харыстаабакка туран үлэлиирбит эрэйиллэр.

Оччоҕо эрэ биһиги бары үөрэнээччилэрбит үөрэх саҥа дьылын ситиһиилээх түмүктүөхтэрэ.

Пионердар уонна үөрэнээччилэр бары күүскүтүн харыстаабакка туран үчүгэй дьиссиплиинэ иһин охсуһуҥ!

Эһиги үөрэх саҥа дьылыгар сибиэһэй күүһүнэн дьулуурдаахтык үөрэнэргитигэр саарбаҕалааһын суох.

Саҥа күүһүнэн, саҥа күүнэн!

А.И. Захарова.

Дмитрий Жирков.

ҮӨРЭНЭН ДЬОЛЛОҺО

Сэттэ сааскын быйыл туолан
Бараҕын кэрэ оскуолаҕа.
Суумка тутар киһи буолан
Сарсын олоруоҥ нарааҕа.

Оннo народ чулуу киһитэ
Учууталыҥ үөрэтиэ.
А-тан саҕалаан үгүһү кэпсээн
Эйэҕэс тыллары этиэ...

Наука дьикти гранит хайатын
Сылайбакка дабайаар!
Үөрэх үгүс солуннарын
Билэр иһин кыһанаар!

Кытаат, оҕом үөрэн-сайын
Дьоллоох улуу дойдугар!
Өйдөө, үөрэх үтүө сыалын
Киһи дьолун туһугар!

—o—

Агитаторга көмө

КОЛХОЗТААХ БААҺЫНАЙ МАТЕРИАЛЬНАЙ ОЛОҔО УЙГУЛАНАРЫН ТУҺУГАР

(Сыыпаралар уонна чахчылар) *)

Хаан уруу Коммунистическай партия уонна Советскай правительство колхозтаах баһынай материальнай олоҕо уйгуланарын туһугар ахсаабат кыһамньыны ураллар. Государство тыа хаһаайыстыбатын бородуукталарын соҕотуоналыыр уонна атыылаһар сыанатын үрдэтии, тыа хаһаайыстыбаннай нолуогун түһэриини намтатыы, колхозтаахтар суоһу ииитии бородууксуйаларыттан төлүүр эбэһээтэлиҥэй поставкаларын ыуормаҕын аччатыы уонна аасныт сылларга төлөммөккө хаалбыт иэстэрин сотуу түмүгэр колхозтар уонна колхозтаахтар ангардас 1953 сылга 13 миллиард солкуобайдаах эбии дохуоту ылбыттара. Оттон кинилэр 1954 сылга 20 миллиард солкуобайдаах дохуоту эбии ылыахтара.

*Партия уонна правительство ылыммыт ити дьаһалларын түмүгэр Саха сирин колхозтара итиэннэ колхозтаахтара 1953 сыл иккис аҥарыгар экономическай өттүнэн улахан дохуоту ылылар. Ол курдук, эти уонна үүтү соҕотуоналыыр сыананы ыраатыыттан ылар эбии дохуоттара 11 мөлүйүөн 84 тыһыынча солкуобай буолла. Тыа хаһаайыстыбаннай нолуога 1.679 тыһыынча солкуобайынан аччаата. Эбэһээтэлиҥэй поставкалар ыуормаларын аччатыы уонна да атын чэпчэтиилэр түмүктэригэр, сүөһү иитиитин бородуукталарын государствaҕa биирдиилээн туттараччылартан тыыннаах ыйааһынынан 5.046 центнер эт, 15.089 центнер үүт, оттон колхозтартан 14.455 центнер хортуоппуй эбэһээтэлиҥэй поставкалара ааҕыллыбыттар.

*Бу сылга тыа хаһаайыстыбаннай нолуога 1952 сыллааҕар 2,4 төгүлүнэн аччаата, оттон колхозтар государствaҕa эт, үүт эбэһээтэлиҥэй поставкаларын төлөөһүннэрэ аасныт сыллааҕар 27 бырыһыанынан аҕыйаата.

*1950 сыл төхсүүтүттэн 1 күнүттэн ыла биһиги республикабытыгар түүлээҕи соҕотуоналаах сыанатын үрдэтии түмүгэр, республика бюджетын харчынан ылар дохуоттара кэлии 4 сылга, ол анараа өттүнээҕи 4 сыллааҕар 97 миллион солкуобайынан улаатта.

Ити барыта партия уонна правительство колхозтаахтар уйгулаах олохторо тупсарыы туһугар ахсаабат кыһамньыларын бинир чаҕылхай туоһутунан буолар. Ити дьаһаллар колхозтаахтар тыа хаһаайыстыбатын өрө көтөҕүүгэ сырдык интэриэстэрин үрдэтэллэр. Ол гынан баран колхоз производстватын сайыннарыы, колхозтаахтар олохторун тупсарыы кылаабынай соругунан колхоз общественнай хаһаайыстыбатын бөҕөргөтүү, тыа хаһаайыстыбаннай бородуукту оҥорон таһаарыыны эмиэ бородуукту бэйэҕэ турар сыанатын чэпчэтии буолар.

*) Агитатор блокнотуттан ылылынна.

Тиһэх почтаттан

Үлэһиттэр олохторуттар ыһаныахха

Олорор дьиэлэр фондалара тиийбэтии онон тэрилтэ салайааччылара ити дьиэлэри ыскайдаабаттарын туһунан үгүс кэпсэтиилэр буолбуттара. Оттон райпо мастерскойун столяра т. Павлов «кыараҕас, хараҥа землянкаҕa үлэлиир усулуобуйам суох. Онон саҥа дьиэтэ булан кулуҥ»—диэн хас мунньах ахсын айдаарара.

Райпо салалтата столяр тылын аахсан, үлэлиир усулуобуйа тэриийэн, мастерскойга дьиэ булан биэрэр сыалтан биллиҥин ыалы көһөрдүлэр. Ыал олорбут дьиэтигэр мастерской аһыллар буолла. Биллиҥин т. Павловка үлэлиир усулуобуйа тэриллибитин быһыытынан тэрилтэлэр закаастарын толоруорго үлэлиэхтээх.

Үлэһиттэр олохторун иһин кыһамньы тэрилтэ салайааччыларын күннээҕи соруктарынан буолар, ол быһыытынан райпо салалтата ыал олорор дьиэтин атын сыалга туһаныыны аныгы өттүгэр таһаарыа суохтаах,

П. Кравченко.

Редактор э. б. т. М. Л. БАЙШЕВ.

Дьоллоох сардаҥа тыкпыт сиригэр

Урут хаһан эрэ биһиги өбүгэлэрбит сурук-бичик диэни букатын даҕаны билбэттэрэ эбитэ үһү! Ол курдук бүтүн оройуон үрдүнэн биир даҕаны үөрэхтээх киһи суоҕа дииллэр.

Бүгүн биһиэхэ, ыраах хоту дойдуга—дьоллоох сардаҥа сылаас уота сандаарыччы тыгар, оҕо саас инники суолун арылыччы сырдатар.

Биһиги иннибитигэр улахан да улахан сырдык оскуола киэҥ аана тэлэччи аһыллар, онно эмиэ кинигэ, кумааҕы сүгэһэрдээх үөрэнэ тиийиэхпит. Быйыл былырыыҥҥытааҕар өссө элбэх нуучча, саха, эбэнки оҕолоро табаарыстанарбыт буолуоҕа.

Ханнык баҕарар үөрэнээччи оскуолаҕa көссүө-сэмэй итиэннэ үчүгэйдик үөрэнэр буолуохтаах—диэн биһиги учууталларбыт үөрэтэллэр.

Мин аасныт үөрэх дьылыгар кылааспын наар 4 уонна 5 сыаналарынан бүтэрбитим. Быйыл иккис кылааска эмиэ үчүгэйдик үөрэнэргэ соруктанабын.

Сайын устата хас да үчүгэй кинигэни аахтым уонна туһалаахтык сыныйаныым, саҥа күүс мунньунуум.

Оҕолоор, эһиги үөрэххитигэр эмиэ ситиһиилээх буоларгытыгар ыгырабын.

Абрам Николаев,
үөрэнээччи.

МЛ—06847 Өлөөнөк оройуоннаҕы типографията Сакаалын № 24. Тахсар ахсаана 400 экз.